

Årsbokslut 2018

Arbets- och företagsnämnden

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag	3
2	Hänt i verksamheten 2018	4
3	Måluppfyllelse under 2018	5
3.1	Bästa utveckling för alla	7
	<i>Egen försörjning är en vinst för alla. Genom jobbpeng ges stöd till arbete, studier och eget företagande till de Nackabor som har behov</i>	7
3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	10
	<i>Nackabors erfarenheter ska tas tillvara. Mötesplatser för innovation och entreprenörskap bidrar till ett välkomnande, inkluderande och mångkulturellt samhälle. Nyanlända nackabors bostad finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjlighet till språkutveckling, ökad integration och jobb i samspel med civilsamhälle och näringsliv</i>	10
3.3	Stark och balanserad tillväxt	11
	<i>När Nacka växer ökar antalet arbetsgivare som har behov av arbetskraft. En viktig del är att ge arbetssökande Nackabor förutsättningar att stärka sina kunskaper och färdigheter så de matchar arbetsgivarnas och näringslivets behov kompetens</i>	11
3.4	Maximalt värde för skattepengarna	12
	<i>Jobbpeng bidrar till egen försörjning och minskat behov av bidrag. Individanpassade insatser och flexibel vuxenutbildning innebär en snabb och effektiv väg in på arbetsmarknaden</i>	12
4	Redovisning av särskilda uppdrag	14
5	Ekonomiskt resultat	15
5.1	Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering	15
5.2	Arbetsmarknad	16
5.3	Ekonomiskt bistånd	16
5.4	Ensamkommande barn och unga	17
5.5	Bostadsförsörjning nyanlända	18
5.6	Nyanlända flyktingar	19
5.7	Myndighetsorganisation	19
6	Sjukfrånvaro	20

I Verksamhetens uppdrag

Nackaföretag ska ha god tillgång till kompetens och nackabor ska kunna ta del av arbetsmarknaden. Arbets- och företagsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd samt det samlade ansvaret för flyktingmottagandet inklusive ensamkommande barn.

2 Hänt i verksamheten 2018

En snabb och bra start för nya nackabor

Under 2018 har arbets- och företagsnämnden fullföljt bosättningsuppdraget och sört för mottagandet av nyanlända nackabor inom etableringen samt ensamkommande barn och unga. Resultatet av de insatser som genomförts, vilket bland annat återspeglas i behovet av försörjningsstöd och tillfälligt boende efter etableringsperioden, visar att de nyanlända och ensamkommande har fått bra stöd på vägen mot egen försörjning och bostad. Insatserna involverar samtliga verksamheter under nämnden och består bland annat av matchning till genomgångsbostäder, bointroduktion och bosökstöd, etableringsstöd, arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning.

Robot-Yasemin – ett viktigt utvecklingssteg

Två av nämndens processer har automatiserats under 2018. Robot-Yasemin kallas det digitala process-stödet, som först utvecklades för processen ekonomiskt bistånd och sedan för vuxenutbildningen, och som blivit modell för kommunens fortsatta automatiseringsarbete. Automatiseringen ger kortare handläggningstider och frigör tid för ökad kundkontakt.

Vändning av kostnadsutveckling

I januari 2018 presenterades pågående och planerade åtgärder för att motverka den negativa kostnadsutvecklingen inom flera av arbets- och företagsnämndens ansvarsområden. Resultatet efter intensivt arbete med åtgärderna är ett tydligt trendbrott. Kostnadsutvecklingen avseende ekonomiskt bistånd, bostadsförsörjning för nyanlända och ensamkommande barn och unga är positiv vid ingången av 2019. För ekonomiskt bistånd minskar nettoutfallet jämfört med 2017 trots ökat antal kunder. Det framgångsrika åtgärdsarbetet under 2018 ger ett gott utgångsläge och bättre förutsättningar för en ekonomi i balans under 2019.

3 Måluppfyllelse under 2018

Under 2018 har arbets- och företagsnämnden bidragit mer framgångsrikt till att uppnå kommunens övergripande mål än föregående år. Utfallet för samtliga fokusområden rör sig i positiv riktning, även om utfallet för någon enskild indikator har försämrats.

Viktiga trendbrott i kostnadsutvecklingen har skett inom verksamheterna för ekonomiskt bistånd och ensamkommande barn och unga. Utöver det har även resultaten för de indikatorer som rör nyanlända nackabors väg mot egen bostad och försörjning uppvisat klara förbättringar mot tidigare år, inklusive resultaten inom sfi, vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser. Det sistnämnda möter dock en utmaning i form av ett kundunderlag med både etablerade och nyanlända nackabor som står längre från arbetsmarknaden än tidigare år.

Utvecklingsområden och kommunjämförelse

Arbets- och företagsnämndens största utvecklingsområden ligger inom sfi-verksamheten, kompetensförsörjningen till nackaföretag och ekonomiskt bistånd.

Sfi-verksamheten är en viktig nyckel för att nyanlända ska ta sig in på arbetsmarknaden. Målsättningen att 42 procent ska nå minst godkänt betyg nåddes för första gången under 2018, men nivån är fortfarande för låg för att vara tillfredsställande. Utvecklingsinsatser pågår.

Resultatet för 2017 är jämförbart med övriga jämförelsekommuner, resultatet för 2018 är ännu ej inrapporterat i databasen.

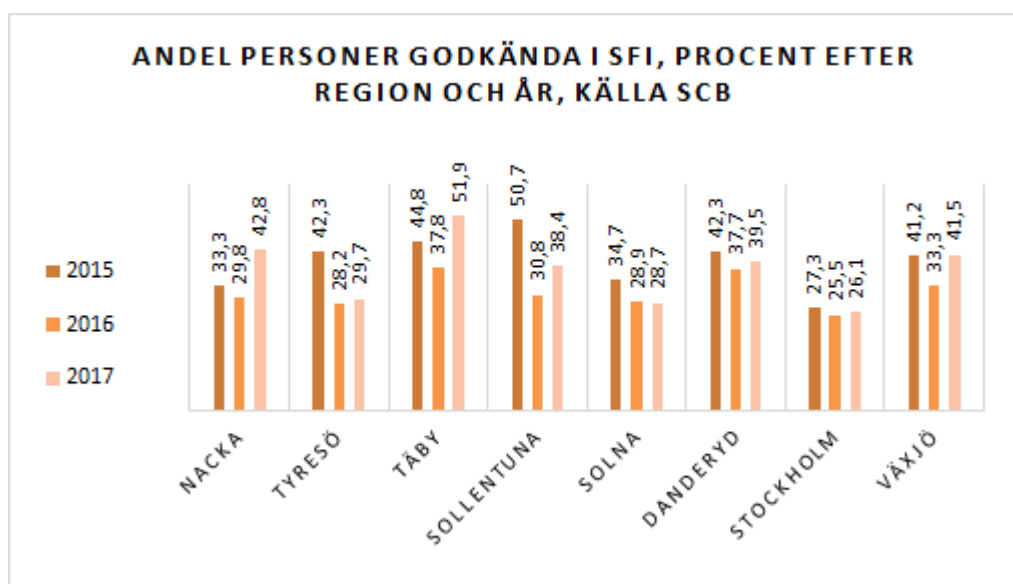

Diagram 1: Studieresultat i sfi 2015–2017

Arbets- och företagsnämnden har ett viktigt uppdrag att förse nackaföretagen med efterfrågad kompetens. För närvarande anger företagen att trenden är negativ. Olika initiativ, varav några i samverkan med andra aktörer, pågår för att bryta trenden.

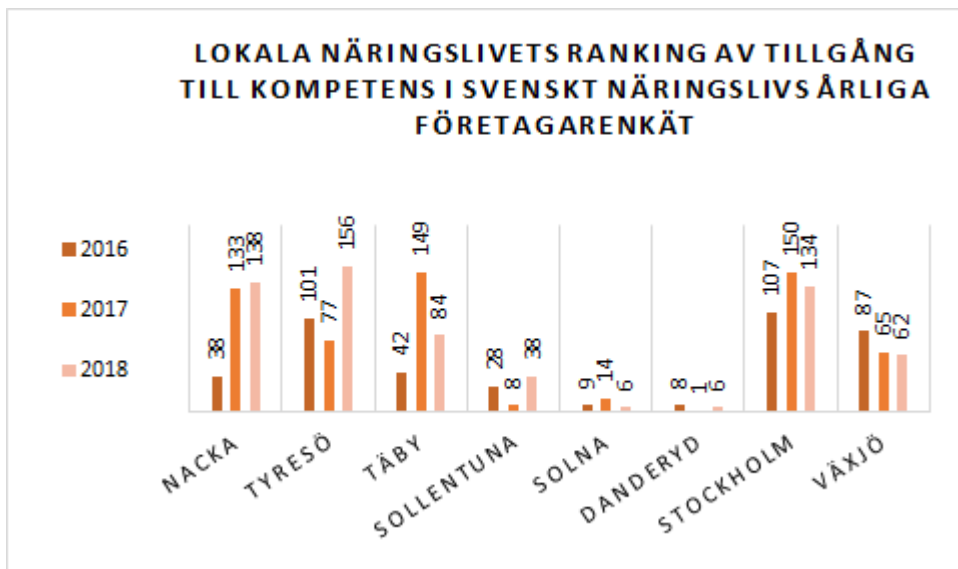

Diagram 2: Näringslivets ranking av tillgång till kompetens 2018

Det ekonomiska biståndet per invånare minskar under 2018, vilket är mycket positivt då trenden de senaste åren varit negativ samtidigt som den varit positiv i Nackas jämförelsekommuner. Ett viktigt utvecklingssteg framgent är att identifiera stöd och insatser för att bryta och förebygga långvarigt biståndsberoende. Automatisering av handlägningsprocessen bidrar till att frigöra tid för kundnära utredning och dialog. Databasen för kommunjämförelser uppdateras med resultat för 2018 efter sommaren.

Statsbidrag

Verksamheten finansieras till del av statsbidrag. För ensamkommande barn och unga är det en stor eftersläpning i utbetalningar från Migrationsverket. Detta medför att en del av de bidrag som erhållits under året avser perioden 2016 och 2017, då antalet barn och ungdomar var större och ersättningsnivåerna var högre. Nedan redovisas en tabell på de statsbidrag som har inkommit och avser verksamhetsåret 2018. Medel som återstår att erhålla för verksamheten ensamkommande barn och unga avseende 2018 uppgår till 20 miljoner kronor. Samtliga medel för 2016 och 2017 är utbetalda.

2018	Förväntade bidrag, kr	Erhållna bidrag, kr
Ensamkommande	134 138 000	51 969 070
Nyanlända	60 893 000	51 746 703
Vuxenutbildning	6 500 000	2 920 238
Summa	201 531 000	106 636 011

Tabell 1: Statsbidrag för 2018

Nya gymnasielagen

Den 1 juli 2018 trädde en tillfällig ändring i den så kallade gymnasielagen i kraft. Ändringen i gymnasielagen ger möjlighet för personer som fått avslag på sin asylansökan att få uppehållstillstånd för gymnasiestudier. Enligt Migrationsverkets beräkningar rör det sig om cirka 30 individer för Nackas del som med anledning av lagändringen ges en ny möjlighet att beviljas uppehållstillstånd.

De som beviljas uppehållstillstånd har möjlighet att ansöka om studiemedel och studiebidrag från

Centrala Studiestödsnämnden. Utgångspunkten är att dessa personer på egen hand ska ordna boende.

Under året har fem ärenden aktualiserats i Nacka kommun med anledning av den nya gymnasielagen. Dessa personer har i avvaktan på Migrationsverkets beslut om uppehållstillstånd för gymnasiestudier ansökt om ersättning enligt lagen om mottagande av asylsökande (LMA) och i enlighet med kommunens riktlinjer beviljats dagersättning i enlighet med Migrationsverkets riktlinjer. De utbetalda ersättningarna kan återsökas från Migrationsverket.

3.1 Bästa utveckling för alla

Egen försörjning är en vinst för alla. Genom jobbpeng ges stöd till arbete, studier och eget företagande till de Nackabor som har behov

Kommentar

Stabilt goda resultat inom den kommunala vuxenutbildningen

Ungefär 650 respektive 3100 elever har deltagit i den grundläggande och gymnasiala vuxenutbildningen under 2018. Andelen godkända betyg efter avslutad kurs inom såväl grundläggande som gymnasial vuxenutbildning ligger på cirka 90 procent och trenden är positiv jämfört med föregående år. Andelen avbrott på grundläggande och gymnasiala kurser har minskat med tio respektive tre procentenheter det senaste året. Inom den grundläggande vuxenutbildningen står kursen "svenska som andraspråk" för cirka 70 procent av totala antalet kursaktiviteter. Engelska står för cirka 20 procent och matematik för cirka sju procent.

I den årliga uppföljningen av kundnöjdhet inom vuxenutbildningen ligger Nacka kommun fortsatt högre eller i nivå med medelvärdet i länet på samtliga uppföljningsområden. De sju skolor i länet som får bäst helhetsomdöme från eleverna ingår samtliga i Nackas vuxenutbildning.

Vuxenutbildning/År	Grundläggande			
	2016	2017	2018	Δ, %
Antal elever	566	529	657	20
Andel Nackabor	73	81	80	-1
Andel kvinnor	70	61	63	2
Antal kursaktiviteter per elev	1,8	1,7	1,7	0
Andel godkänt betyg	93	93	91	-2
Andel avbrott	18	26	16	-10

Tabell 2: Elever och resultat i grundläggande vuxenutbildning

Vuxenutbildning/År	Gymnasial			
	2016	2017	2018	Δ, %
Antal elever	2776	2783	3100	10
Andel Nackabor	72	73	70	-3
Andel kvinnor	63	63	64	1
Antal kursaktiviteter per elev	3,5	3,6	3,7	2
Andel godkänt betyg	88	89	89	0
Andel avbrott	20	19	16	-3

Tabell 3: Elever och resultat i gymnasial vuxenutbildning

Resultat och utvecklingsinsatser inom sfi

Drygt 1 200 elever har studerat svenska för invandrare (sfi) under året. Andelen kvinnor har ökat med tio procent till 58 procent under året. Genomsnittstiden för att slutföra en kurs i sfi har minskat från 5,9 månader 2017 till 5 månader 2018.

Ett omfattande analys- och utvecklingsarbete pågår sedan våren 2018 i syfte att höja sfi-resultaten. Flertalet aktiviteter har genomförts, såsom flygande inspektioner hos samtliga sfi-anordnare, gruppintervjuer med lärare och elever och jämförelse med andra kommuner. Utredning av ersättningsmodellen och översyn av auktorisationsvillkoren pågår, liksom ett pilotprojekt avseende sfi på heltid.

Sfi-verksamheten uppnår för första gången på flera år målet att 42 procent av kursdeltagarna ska ha godkänt betyg senast terminen efter kursstart.

Resultaten för Nacka kommun i uppföljningen till studerande inom svenska för invandrare (sfi) och svenska för yrkesutbildade (sfx) ligger högre för Nacka kommun än länets genomsnitt och trenden är sedan 2016 positiv.

Verksamhet/ÅR	SFI			
	2016	2017	2018	Δ, %
Antal elever	963	1 199	1 243	4
Andel Nackabor	91	89	83	6
Andel kvinnor	55	48	58	10
Antalet kursaktiviteter per elev	1,3	1,4	1,5	7
Andel status senast terminen efter kursstart				
Andel godkänt betyg	35	38	42	4

Tabell 4: Elever och resultat i sfi

Kvalitet i vuxenutbildningen

Kommunens kvalitetsuppföljning visar att vuxenutbildningen som helhet håller en god kvalitet och har goda resultat både vad gäller elevernas nöjdhet och betygsresultat.

Resultat av kommunens arbetsmarknadsverksamhet

Totalt har 1 354 personer varit aktuella för en arbetsmarknadsinsats under 2018, varav drygt hälften är kvinnor. Hälften av kunderna har haft en så kallad jobbpeng och resterande kunder har stått längre från arbetsmarknaden och fått andra insatser såsom förrehabiliterande insatser, insatser via vårdgivare, studier etcetera. Nästan 400 kunder har blivit självförsörjande via arbete, studier eller eget företagande och av dessa är knappt 100 kunder nyanlända nackabor som haft insatsen språk- och arbetsintroduktion. Antalet kunder har ökat med 200 personer och antalet kunder som nått egen försörjning har ökat med 100 personer jämfört med föregående år.

42 procent av kunderna som har avslutat insats jobbpeng har blivit självförsörjande genom arbete, studier eller eget företagande.

Under 2018 har 171 personer deltagit i olika förrehabiliterande insatser med syfte att komma ett steg närmare arbetsmarknaden. Insatsen Hälsoträdgården som drivs av kommunen och insatsen via MIA (Mobilisering inför arbete) som leds av samordningsförbundet VårNa har haft cirka 30 deltagare vardera. Övriga cirka 100 personer har haft förrehabiliterande insats via landstinget eller kommunala insatser enligt socialtjänstlagen. Målgruppen har haft en mer komplex problematik än tidigare år, vilket avspeglar sig i resultatet.

Arbetsmarknadsinsats gruppering	Antal aktiva kunder vid årets slut	Avslutade kunder som gått till arbete/eget företagande	Avslutade kunder som gått till studier	Summa
Jobbpeng grund	113	47	12	59
Jobbpeng förstärkt	128	26	17	43
Jobbpeng Språk- och arbetsintroduktion	204	63	29	92
Summa jobbpeng	445	136	58	194
Andel av avslutade kunder %				42
varav Jobbpeng grund				57
varav Jobbpeng förstärkt				38
varav Jobbpeng Språk- och arbetsintroduktion				33
Förrehabiliterande insatser	171	9	3	12
Föräldraledig/Sjukskriven	52	2	4	6
Insatser för unga under 21 år	24	2	11	13
Gemensamma insatser arbetsförmedlingen och AFE	116	67	29	96
Studier, med eller utan, ekonomiskt bistånd	82	24	34	58
Summa	890	240	139	379

Tabell 5: Deltagare och resultat, arbetsmarknadsinsatser

Av de nyanlända vuxna som anvisades till Nacka under 2016 är cirka 80 procent antingen självförsörjande eller har flyttat till en annan kommun efter etableringsperiodens två år.

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018	
◆	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning med lägst godkänt betyg. (Egen mätning, ej uppföljning KF).	89 %	88 %	89 %	91 %	T2 T3
●	Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning med lägst godkänt betyg. (Egen mätning, ej uppföljning KF).	94 %	91 %	92 %	91 %	T2 T3
●	Andel kursdeltagare inom svenska för invandrare som senast terminen efter kursstart med lägst godkänt betyg. (Egen mätning).	38 %	35 %	42 %	42 %	T1 T2 T3
◆	Andel kursdeltagare som får lägst godkänt betyg kursen svenska som andraspråk (Skolverket, ej uppföljning KF).	95 %	96 %	94 %	96 %	T3
■	Andel Nackabor som har egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande direkt efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen. (Kolada)	64 %	40 %	42 %	65 %	T3
●	Andel nyanlända som har ekonomiskt bistånd efter 2 år (Egen mätning, Ny indikator 2018).			22 %	50 %	T1 T2 T3

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nackabors erfarenheter ska tas tillvara. Mötesplatser för innovation och entreprenörskap bidrar till ett välkomnande, inkluderande och mångkulturellt samhälle. Nyanlända nackabors bostad finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjlighet till språkutveckling, ökad integration och jobb i samspel med civilsamhälle och näringsliv.

Kommentar

Eget företagande hos utrikesfödda

Entreprenörshubben stöttar nyanlända och utlandsfödda nackabor med erfarenhet eller intresse av eget företagande. Under 2018 har 75 personer deltagit i entreprenörshubbens verksamhet. Nio deltagare har startat företag och fem deltagare har omsatt sitt entreprenörskap i föreningsform.

Minskad arbetslöshet bland utrikesfödda

Arbetslösheten bland utrikesfödda i Nacka har minskat från 9,1 procent till 7,5 procent sedan 2017, vilket följer samma trend som i övriga jämförelsekommuner. Det gynnsamma konjunkturläget är den viktigaste orsaken till den positiva trenden.

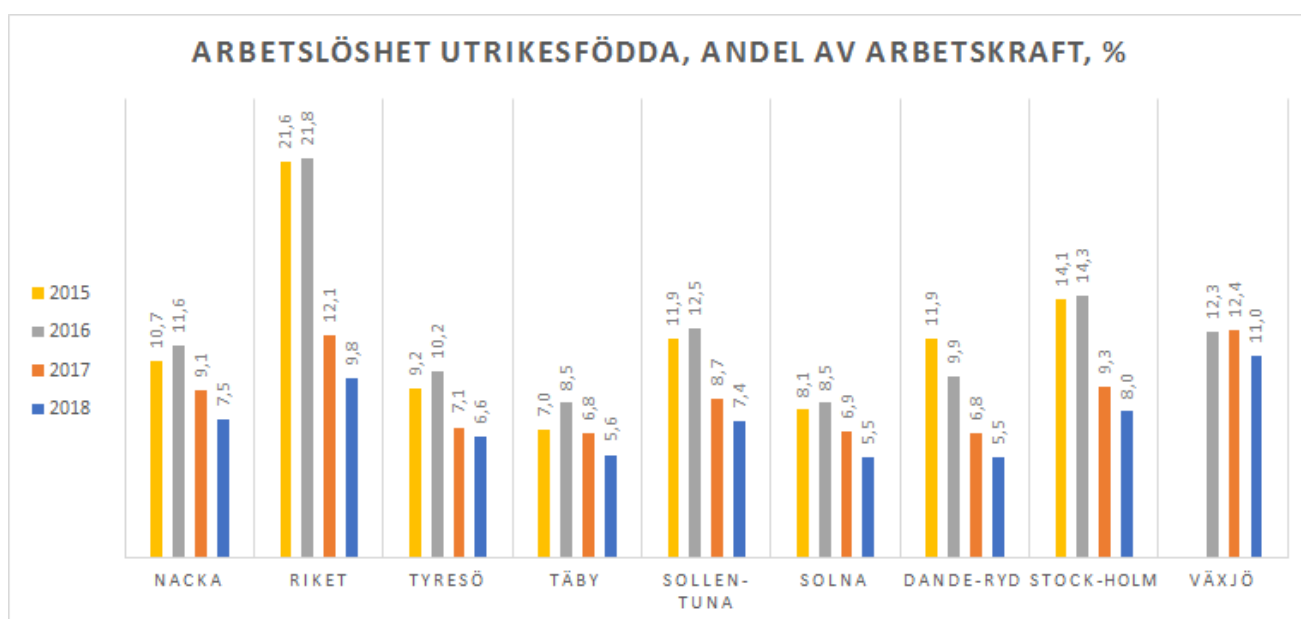

Diagram 3: Arbetslöshet bland utrikesfödda, trend och jämförelse med andra kommuner

Bostadssituationen för nyanlända

Genomgångsbostäder för nyanlända finns även fortsatt i alla kommundelar.

Efter etableringsperiodens slut bor nästan 90 procent i egen bostad. Under året har insatsen "bointroduktion och bosökstöd för nyanlända" startats upp. Arbetet bedöms vara ett viktigt steg för att påskynda för kommunens nyanlända att hitta eget boende senast efter etableringsperiodens två år. Genom insatsen minskas risken för att de nyanlända behöver insats i form av tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd efter de två åren i kommunens genomgångsbostad. Bosökstödet har under året

utökats i samarbete med civilsamhället, ett projekt som möjliggjorts via beviljade § 37a-medel från Länsstyrelsen.

Individuella framtidsplaner

Arbetet med att möta och stödja de ensamkommande barn som anvisats till Nacka under sin asylprocess och som efter beviljat uppehållstillstånd fortsätter sin resa mot etablering och integration i kommunen fortsätter. Under året har arbetet med att ersätta vårdplaner med framtidsplaner intensifierats och det stora flertalet av de ungdomar som är kvar i Nacka har fortsatt sin väg mot självständighet och egen försörjning.

Resultatet av årets nöjdhetsundersökning i kommunens boenden för ensamkommande visar att 90 procent av de tillfrågade ungdomarna ser en bra framtid framför sig och motsvarande siffra anser sig kunna tala, läsa och skriva svenska tillräckligt bra för att klara sin vardag och skola.

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018	
	Antal kunder som efter insats från kommunen startar eget företag under ett år. (Egen mätning)	5	8	14	10	T1 T2 T3
	Antal procentenheter lägre arbetslöshet utrikesfödda i Nacka, jämfört med referenskommuner (Arbetsförmedlingens statistik).	0,1	0,1	0,4	0,7	T1 T2 T3
	Andel anvisade nyanlända i egen bostad vid etableringsperiodens slut (Egen mätning).		7 %	87 %	100 %	T1 T2 T3

3.3 Stark och balanserad tillväxt

När Nacka växer ökar antalet arbetsgivare som har behov av arbetskraft. En viktig del är att ge arbetssökande Nackabor förutsättningar att stärka sina kunskaper och färdigheter så de matchar arbetsgivarnas och näringslivets behov kompetens.

Kommentar

Kompetensförsörjning för Nackaföretag

Under året har 40 personer deltagit i insatsen "jobbspår", där deltagarna utbildas inom ett bristyrke samtidigt som de läser svenska för invandrare. Utbildningarna togs fram i nära samarbete med de branscher som har behov av arbetskraft och undervisningen var till stor del förlagd hos lokala arbetsgivare. Resultatet var dock sämre än förväntat på grund av utmaningar med deltagarnas språkkompetens.

Fyra gånger per år hålls kompetensråd där ansvariga för kommunens näringslivs- och arbetsmarknadsfrågor möter Värmdö kommun och Arbetsförmedlingen. Syftet är bland annat att få kunskap om näringslivets tillgång till kompetens för att bättre möta näringslivets behov med stöd av kommunernas och arbetsförmedlingens insatser.

Trots insatserna är trenden negativ. I samarbete med Arbetsförmedlingen pågår därför bland annat ett pilotprojekt för att enkelt och digitalt synliggöra kompetensen hos de personer som är inskrivna

hos Arbetsförmedlingen för näringslivet, och synliggöra näringslivets behov för de arbetssökande. En bidragande orsak till den negativa trenden är dock det gynnsamma arbetsmarknadsläget i Stockholmsregionen, det är helt enkelt ont om tillgänglig arbetskraft.

Självförsörjning efter avslutad arbetsmarknadsinsats

Målet om att 65 procent av deltagarna efter avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet ska nått egen försörjning har uppnåtts. 76 procent av kunderna har efter avslutad insats från kommunen inte ekonomiskt bistånd. Resultatet avser samtliga kunder i arbetsmarknadsverksamheten där runt hälften har haft jobbpeng och hälften har haft någon form av förrehabiliterande insats. Ökningen jämfört med föregående år kan främst härledas till ökad kvalitetsuppföljning samt att många beviljats extratjänst under året och därmed blivit självförsörjande.

Under året har totalt 79 personer rekryterats till extratjänst. Av dessa har 52 personer rekryterats till extratjänster i kommunens verksamheter.

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018	
	Företagens tillgång till medarbetare med relevant kompetens. (ranking Svenskt näringslivs näringslivsranking).	38	133	138	100	T3
	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som fått egen försörjning (Egen mätning)	64 %	44 %	76 %	65 %	T1 T2 T3

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

**Jobbpeng bidrar till egen försörjning och minskat behov av bidrag.
Individanpassade insatser och flexibel vuxenutbildning innebär en snabb och effektiv väg in på arbetsmarknaden.**

Kommentar

Kostnadsminskning trots ökande volymer

Totalt uppgår bruttoutbetalningarna av ekonomiskt bistånd till 73,5 miljoner kronor under året, vilket är en minskning jämfört med 2017. Av denna summa utgör cirka 95 procent bistånd till målgrupperna som omfattas av arbetsmarknadsinsatser. Övriga fem procent går till personer som inte omfattas av arbetsmarknadsinsatser till exempel pensionärer, låginkomsttagare med stor försörjningsbörda och icke arbetsföra personer utan rätt till statlig ersättning. Antalet hushåll i behov av bistånd ökade med cirka tio procent under året.

Trenden är positiv och måluppfyllelsen god, både för långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och unga vuxna med ekonomiskt bistånd. Det positiva läget på arbetsmarknaden samt olika insatser för att minska individens biståndsbehov har haft bra effekt, till exempel den minskade bostadsytan per person i genomgångslägenhet som har åstadkommit genom översyn av bostadsbeståndet och effektivare matchning mellan hyresgäster och befintliga bostäder.

Ändrad sammansättning av kundgruppen i arbetsmarknadsinsatser

Tiden i arbetsmarknadsinsats har ökat från 240 dagar 2017 till 252 dagar 2018. Detta beror främst på att kundgruppen med stort behov av samordnade insatser från flera myndigheter har blivit

avsevärt större. Det pågår ett ständigt utvecklingsarbete för att med bibehållen kvalitet minska antalet insattdagar för kunden. Under 2019 startar samordningsförbundet VärNa ett nytt projekt som riktar sig till kunder med ohälsa i kombination med bristande språkkunskaper i svenska.

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018	
◆	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Egen mätning)	37,7 %	34 %	31 %	30 %	T1 T2 T3
◆	Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd (Kolada)	2,8 %	3,4 %	2,9 %	2,3 %	T1 T2 T3
◆	Kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/invånare (Kolada)	750	770	710	660	T3
■	Genomsnittlig insatstid innan egen försörjning. (Egen mätning)	201	240	252	190	T1 T2 T3

Utfall 2018 för indikatorn "Kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/invånare (Kolada)" 710 kr/ invånare, resultatet är preliminärt och inte inrapporterat till Kolada.

4 Redovisning av särskilda uppdrag

I Mål och Budget för 2018–2020 gav kommunfullmäktige arbets- och företagsnämnden två särskilda uppdrag för 2018. Här redovisas dessa:

Prioritera vuxenutbildningar som leder till arbete och där det finns tydlig brist på arbetskraft

Under inledningen av 2018 prioriterades så kallade jobbspår, där deltagarna utbildas inom ett bristyrke samtidigt som de läser svenska för invandrare. Utbildningarna, som bygger på en modell från Delegationen för unga och nyanlända i arbete (DUA) och Arbetsförmedlingen, togs fram i nära samarbete med de branscher som har behov av arbetskraft och undervisningen var till stor del förlagd hos lokala arbetsgivare. Jobbspåren förväntades leda till en snabb väg ut i egen försörjning för kunden, men har haft stora utmaningar kopplade till deltagarnas språkkunskaper. Sedan halvårsskiftet hänvisas därför inga personer till yrkesutbildning genom jobbspår.

Parallellt med jobbspåren har arbetsmarknadsinsatsen "språk- och arbetsintroduktion" och riktade yrkesutbildningar använts med stor framgång, och efterfrågan har ökat under året. Kopplingen till bristyrken är stor, vilket bland annat yttrar sig i att och vård- och omsorgsprogrammet är den mest efterfrågade utbildningen.

Verka för billigare boenden för nyanlända flyktingar

I syfte att minimera antalet bostäder som medför högre hyreskostnader än de nyanlända har råd att betala har tät dialog om bostadsbeståndet förts med enheten för fastighetsförvaltning. Ett flertal objekt har lyfts ur beståndet och arbete med avveckling av dyra inhyrningar pågår. Vidare har nyanlända hushåll matchats till en lägre yta per person än tidigare. Genomsnittet per person för nya matchningar sedan årsskiftet är 15 kvadratmeter att jämföra med 21 kvadratmeter under 2017.

5 Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska utfallet för arbets- och företagsnämnden 2018 är cirka minus 225 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ budgetavvikelse på cirka 43 miljoner kronor.

Avvikelsen beror framför allt på lägre intäkter än budgeterat för verksamheten ensamkommande barn/unga och nyanlända flyktingar, samt högre kostnader än budgeterat för myndighetsorganisationen. Under oktober månad har Migrationsverket bekräftat att återsökta medel för kostnader enligt gamla ersättningssystemet för ensamkommande barn/unga rörande år 2016 är färdigbehandlade, vilket innebär cirka 15 miljoner kronor lägre intäkter än uppbokat i 2016 års bokslut. Intäktsbortfallet belastar därför årets resultat.

Resultatet uppvägs delvis av en positiv budgetavvikelse för ett antal budgetposter inom arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning. Därutöver finns det även positiva prognosavvikelser för verksamheterna Ekonomiskt bistånd, Nyanlända flyktingar samt Myndighetsorganisation som uppvisar ett mindre underskott jämfört med helårsprognosen från senaste tertialbokslutet. Arbets- och företagsnämnden redovisar ett resultat som är i linje med den förväntade prognosen som redovisades i tertial 2.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Grundläggande vuxenutbildning, check	2 770	-7 326	-4 556	-6 229	1 673	1 387	-6 596	-5 209
Gymnasial vuxenutbildning, check	20 050	-55 996	-35 946	-40 506	4 560	27 332	-61 368	-34 036
Svenska för invandrare, check	4 691	-17 273	-12 582	-12 997	415	728	-13 026	-12 298
Arbetsmarknadsinsatser, check	0	-21 268	-21 268	-28 043	6 775	0	-22 829	-22 829
Arbetsmarknad, övrigt	2 919	-32 741	-29 376	-31 792	2 416	3 402	-31 108	-27 706
Samhällsorientering, kundval	0	-1 199	-1 199	-3 215	2 016	110	-2 872	-2 762
Ekonomiskt bistånd	1 835	-77 716	-75 881	-71 889	-3 992	757	-77 240	-76 483
Ensamkommande barn	90 139	-130 758	-40 619	0	-40 619	155 266	-183 099	-27 833
Nyanlända flyktingar	55 070	-11 219	43 851	51 584	-7 733	44 447	-7 932	36 515
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	24 166	-26 440	-2 274	0	-2 274	25 275	-31 447	-6 172
Nämnd	0	-907	-907	-758	-149	0	-799	-799
Myndighet och huvudmannauppgifter	2 716	-46 903	-44 187	-38 150	-6 037	12 059	-56 826	-44 767
Summa	204 356	-429 745	-224 943	-181 995	-42 948	270 763	-495 142	-224 379

5.1 Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering

Det ekonomiska resultatet för grundläggande vuxenutbildning för 2018 är minus 4,5 miljoner kronor, vilket är knappt två miljoner kronor bättre än budget. Den positiva budgetavvikelsen beror bland annat på att priset per kurspoäng varit lägre än budget. Olika kurser kostar olika mycket, distanskurser är till exempel billigare än klassrumsundervisning. Avvikelsen beror också på en ökad intäktspost, som härrör till omfördelning av så kallad interkommunal ersättning för studenter från

andra kommuner. Både antalet elever och antalet kursaktiviteter har ökat med 20 procent jämfört med föregående år.

Utfallet för gymnasial vuxenutbildning, minus knappt 36 miljoner kronor, avviker positivt med nästan 4,5 miljoner kronor mot budget. Fler elever har studerat inom gymnasial vuxenutbildning under 2018 jämfört med föregående år, en ökning på tio procent, men totala kostnadsmassan har minskat jämfört med 2017. Den positiva budgetavvikelsen beror alltså främst på att priset per poäng har varit lägre än budget på samma vis som för grundläggande vuxenutbildning. Avvikelsen kan också förklaras med att färre nackabor än förväntat har deltagit i vuxenutbildning i andra kommuner, vilket hållit nere kostnaderna. Utfallet innehåller en minskning av intäkter jämfört med 2017 som härrör från omfördelningen av interkommunal ersättning.

Utfallet för svenska för invandrare är minus cirka 12,5 miljoner kronor, vilket är cirka 0,5 miljoner kronor bättre än budget. Antalet deltagare har ökat, men inte i nivå med budget, samtidigt som genomsnittstiden har minskat. Båda faktorerna ger en positiv effekt på utfallet.

Resultatet för samhällsorientering är minus drygt 1 miljon kronor, vilket är cirka 2 miljoner kronor bättre än budget. Anledningen är att deltagarantalet överskattades då anvisningstalet för 2018 ej var fastställt då budget beräknades.

5.2 Arbetsmarknad

Utfallet för Arbetsmarknadsinsatser check, även kallat jobbpeng, är minus drygt 21 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på knappt sju miljoner kronor. Under året har projekt MIA erbjudit fler kunder insatser och fler kunder än prognostiserat har flyttat från kommunen. Detta har medfört minskade kostnader för arbetsmarknadsinsatser jämfört med 2017 och klart lägre kostnader än budget för 2018.

Budgetposten "Arbetsmarknad övrigt" inkluderar bland annat sommarjobb till ungdomar, föreningsbidrag, avtal med VärNa, konsumentrådgivning, avtal med kommunala produktionen och entreprenörshubben. Utfallet är minus drygt 29 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka 2,5 miljoner kronor. Avvikelsen härrör främst till entreprenörshubbens verksamhet, som under 2018 drivs som en del av ESF-projektet "Entreprenör i Sverige", samt till omförhandling av avtal.

5.3 Ekonomiskt bistånd

Det ekonomiska utfallet 2018 för ekonomiskt bistånd är minus cirka 76 miljoner kronor, varav 73,5 motsvarar bruttosumman för utbetalat bistånd. Det motsvarar en negativ budgetavvikelse om minus fyra miljoner kronor. Den inledande prognosen för året, som baserades på trenden från 2017, var ett negativt utfall om minus sju miljoner kronor. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskar mellan 2017 och 2018 trots en ökning med 80 hushåll som är aktuella för ekonomiskt bistånd. Resultatet för året indikerar alltså att de åtgärder som vidtogs har haft önskad effekt och medfört ett trendbrott.

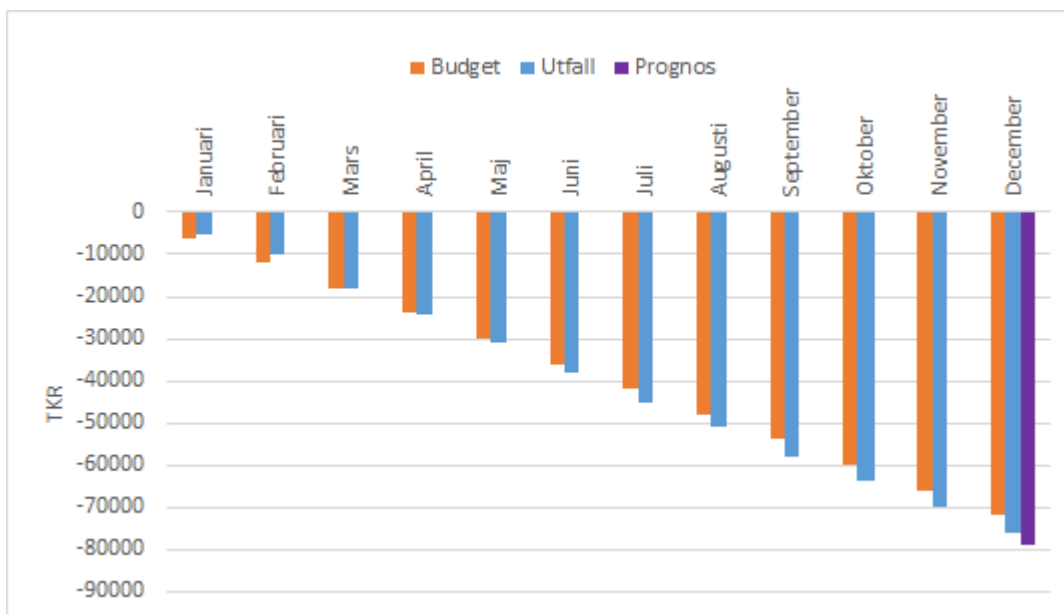

Diagram 4. Nettoresultat: budget, prognos och utfall för ekonomiskt bistånd 2018.

Sammanlagt har 207 hushåll tagit emot ekonomiskt bistånd för tillfällig boendelösning under 2018, av dessa har 15 hushåll tidigare haft genomgångsbostad som avslutats under året. Under 2018 har 103 hushåll som tidigare behövt stöd med tillfällig boendelösning ordnat eget boende i eller utanför Nacka kommun.

Flera avtal med dyra bostadslösningar för tillfälligt boende har avslutats under året till förmån för mer kostnadseffektiva gemensamma boendelösningar inom Nacka kommuns fastighetsbestånd. Detta gör att kostnaden för det utbetalda försörjningsstödet kopplat till tillfälligt boende har minskat.

Kostnader för det så kallade glappet har varit i stort sett obefintliga under hela året. De statliga ersättningar och bidrag som har haft fördröjda utbetalningar har återsökts i den mån lagstöd för detta funnits.

Under 2018 har 13 familjeåterföreningar för ensamkommande ägt rum vilket inneburit en kostnad för kommunen på drygt en miljon kronor. De familjemedlemmar som kommer till Nacka kommun som anknytningar omfattas inte av kommunens ansvar för flyktingmottagande utifrån den så kallade bosättningslagen, lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Kommunens skyldighet utifrån socialtjänstlagen att ta det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver innebär dock i praktiken en kostnad för ekonomiskt bistånd för tillfälligt boende med mera för denna målgrupp.

5.4 Ensamkommande barn och unga

Under året har arbetet med att slutföra omställningen av verksamheten för ensamkommande barn och unga till de sänkta statliga ersättningsnivåerna fortsatt. Årets resultat tillika budgetavvikelse för verksamheten är minus drygt 40 miljoner kronor. Resultatet inkluderar cirka 15 miljoner kronor i utebliven ersättning från Migrationsverket för återsökta medel hänförligt till verksamheten 2016, samt ytterligare nästan två miljoner kronor i utebliven ersättning för barn och ungdomar som erhållit svenskt medborgarskap under året. Dessa båda intäktsposter får en negativ effekt i form av minskade intäkter i december månad. Eftersom information om erhållet medborgarskap och upphörande av ersättning inte per automatik kommer kommunen till del har verksamheten nu ett

kontinuerligt fokus på denna fråga för säkrare framtidsprognoser.

Skillnaden mellan verksamhetens kostnader och intäkter i form av schablonersättningar samt återsökta medel från Migrationsverket har minskat kraftigt under året och den negativa trenden som uppstod vid övergång till nya ersättningssystemet under 2017 är bruten. Trendbrottet beror på en kraftig vändning av kostnadsutvecklingen. Den strategi och genomförandeplan med fokus på etablering och integration för ensamkommande som arbets- och företagsnämnden tidigare beslutat om har varit grunden för ett intensivt arbete i verksamheten i syfte att minska kostnader för boende, tomhyror samt myndighetsutövning.

För 2018 uppgår kostnader för obelagda platser till 6,5 miljoner kronor. Arbetet med att avsluta samtliga avtal med ett fast antal platser har pågått under hela 2018 och är till fullo avslutat i februari 2019.

Nämnden beviljades i november full täckning för återsökta medel 2017 från Migrationsverket, beloppet uppgår till cirka 27 miljoner kronor.

Nacka kommun har under året ansvarat för ett minskande antal ensamkommande barn och unga. Antalet barn och unga var inledningsvis 235 stycken för att under året minska med cirka 30 procent till 165 stycken. Under året har 14 asylsökande ensamkommande barn anvisats till kommunen och 13 ensamkommande barn med uppehållstillstånd har återförenats med sin närmaste familj.

Antal barn	Asylsökande	PUT	TUT	Avslag	Totalt
Nacka kommun	4	82	16	4	106
Annan kommun	6	40	11	2	59
Totalt	10	122	27	6	165

Tabell 6: Status i asylprocess och boendekommun, ensamkommande

Huvudregeln är att ensamkommande barn ska placeras i anvisningskommunen. De barn/unga som enligt tabellen ovan är placerade utanför Nacka har antingen varit placerade utanför kommunen sedan ankomst 2015–2017 eller i någon form av särskilt boende på grund av ett särskilt vårdbehov. Kolumnen "Avslag" avser de barn som har så kallat verkställighetshinder och är kvar i kommunens ansvar till dess de blir myndiga.

Boendekostnaden per barn och dygn har under året sjunkit från 1405 kronor till motsvarande cirka 1067 kronor under december, vilket är en minskning med 338 kronor sedan årets början.

Den totala genomsnittskostnaden per barn och dygn inkluderar kostnader för myndighetsutövning och för samtliga övriga insatser kopplat till barnet/ungdomen och har under året sjunkit från 1614 kronor till 1225 kronor. Detta är en minskning med 389 kronor sedan årets början. De minskade genomsnittskostnaderna beror på att ett stort antal ungdomar flyttat till billigare boendelösningar, effektivare myndighetsutövning samt uppsägning av avtal som har genererat kostnader för obelagda platser under året.

5.5 Bostadsförsörjning nyanlända

Årets resultat tillika budgetavvikelsen är minus 2,3 miljoner kronor och är beräknat utifrån en schablonsumma på 2 000 kronor per kvadratmeter, som arbets- och företagsnämnden interndeberas, och intäkter i form av hyror från hushåll i genomgångsbostad.

Under året har 187 hushåll om 372 personer som togs emot som nyanlända under 2015 och 2016

flyttat ut eller sagts upp från de genomgångsbostäder de hyrt av kommunen. Drygt 80 procent har flyttat till eget boende, varav 20 procent i Nacka. Av de som inte hittat eget boende har 15 hushåll beviljats ekonomiskt bistånd för en tillfällig boendelösning.

Att en så hög andel hushåll hittar egen bostad beror bland annat på tidig information och kontinuerlig kommunikation till de nyanlända om tvåårsregeln för genomgångsbostaden samt det utökade stödet för nyanlända att söka egen bostad (bointroduktion och bosökstöd) som startats upp under året.

Arbets- och företagsnämnden har under 2018 reserverat drygt en halv miljon kronor för befarade kundförluster som belastar nämnden i det fall hyresgästen inte betalar enligt de krav som i första hand ställs till hyresgästen.

5.6 Nyanlända flyktingar

Det ekonomiska utfallet för budgetposten nyanlända flyktingar för 2018 är cirka 44 miljoner kronor vilket är ett negativt utfall i relation till budget på cirka åtta miljoner kronor. Posten inkluderar intäkter i form av statsbidrag för nyanlända och diverse utgifter som till exempel etablerings- och bosökstöd.

Den negativa budgetavvikelsen beror delvis på förskjutningen i Migrationsverkets årscykel för anvisningar, vilken medförde att endast ett fåtal nyanlända anvisades till Nacka under januari och februari samtidigt som verksamheten hade fasta kostnader. Förskjutningen fanns inte med i budgeten för 2018. Vidare sattes budgetramen vid ett tillfälle då det fanns skäl att tro att det totala mottagandet skulle bli större än faktiskt utfall.

5.7 Myndighetsorganisation

Årets utfall för myndighetsorganisationen, minus 44 miljoner kronor, motsvarar en negativ avvikelse i förhållande till budget på cirka sex miljoner kronor.

Den negativa avvikelsen är förknippad med handläggningen av ekonomiskt bistånd och beror delvis på hög sjukfrånvaro men främst på förseningar i det automatiseringsprojekt som har pågått sedan hösten 2017. Till och med oktober hade förseningarna i automatiseringsprojektet medfört konsultkostnader om drygt två miljoner kronor, och högre kostnader för anställd personal i relation till budget motsvarande cirka fyra miljoner kronor.

Under 2018 har nämndens myndighetsorganisation minskats med cirka 20% för att anpassas till budget, förändrade arbetsprocesser och, i vissa verksamheter, minskade volymer.

Automatisering av två av verksamhetens processer har genomförts under året. Automatiseringen innebär att vissa administrativa arbetsuppgifter hanteras av en robot, vilket bidrar till kortare handläggningstider och frigör tid som kan användas till mer kundnära stöd och verksamhetsutveckling.

6 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för arbets- och företagsenheten uppgår under perioden till totalt 5,67 procent jämfört med 7,07 procent 2017. Korttidssjukfrånvaro är 3,22 procent och långtidssjukfrånvaro är 2,46 procent. Både den totala sjukfrånvaron, korttidsfrånvaron och långtidsfrånvaron har minskat jämfört med 2017.

Sjukfrånvaron för etableringsenheten uppgår under perioden till totalt 8,15 procent. Korttidssjukfrånvaro 5,49 procent och långtidssjukfrånvaro 2,66 procent. Siffrorna visar på en högre sjukfrånvaro jämfört med föregående år men också på att den negativa utvecklingen brutits i förhållande till tertial två. Under årets tredje tertial har verksamheten stabiliserats och korttidsfrånvaron minskat samtidigt som en långtidssjukskrivning glädjande nog övergått till föräldraledighet och ett fåtal medarbetare under en längre tid varit fortsatt deltidssjukskrivna för icke-arbetsrelaterade orsaker.